کلام نور

صبر کنید برگزاردن احکام شرع و شکیبایی ورزید در برابر دشمنتان و آماده و حاضر یراق باشید برای امامتان که در انتظار او هستید.

امام باقر (ع)

خبر

جنگ با رژیم صهیونیستی قیمت نفت را نجومی می کند

خبرگزاری بلومبرگ می‌گوید ورود ایران به درگیری‌های نظامی در سرزمین‌های اشغالی می‌تواند اقتصاد جهانی را دچار رکود کرده و قیمت نفت را نجومی کند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، بلومبرگ گزارش داد در صورتی که ایران به درگیری‌های نظامی بین نیروهای مقاومت فلسطینی و رژیم صهیونیستی ورود کند، قیمت نفت در بازار جهانی افزایش شدیدی را تجربه خواهد کرد و نهایتاً اقتصاد جهانی وارد رکود می‌شود. کارشناسان بلومبرگ، سه سناریو را در این باره پیش‌بینی کرده‌اند که نخست محدود ماندن بخش قابل توجهی از درگیری‌ها در داخل سرزمین‌های اشغالی است و دومی گسترش درگیری‌ها به لبنان و سوریه و سوم؛ شکل گیری تقابل مستقیم بین ایران و رژیم صهیونیستی است. اگرچه هر سه سناریو به افزایش قیمت نفت، تورم و کاهش رشد اقتصاد جهانی منجر خواهد شد، اما شکل گرفتن یک جنگ مستقیم بین ایران و رژیم صهیونیستی بیشترین خسارت‌ها را به بار خواهد آورد. کارشناسان می‌گویند هرچقدر درگیری‌های نظامی بیشتر شود، تبعات جهانی آن گسترده‌تر خواهد بود. درگیری در خاورمیانه تبعاتی را برای همه جهان به بار خواهد داشت؛ چراکه این منطقه یکی از تأمین کنندگان مهم انرژی برای جهان محسوب می‌شود و تنگه هرمز به عنوان یک گذرگاه کشتیرانی حیاتی در آن قرار دارد. گسترش درگیری‌ها به افزایش قیمت نفت در بازار جهانی به ۱۵۰ دلار در هر بشکه منجر خواهد شد و نرخ تورم در جهان برای سال ۲۰۲۴ را به ۶.۷ درصد خواهد رساند. همچنین پیش‌بینی می‌شود در صورت شدت گرفتن درگیری‌ها در سرزمین‌های اشغالی رشد اقتصاد جهانی در سال آینده یک درصد کاهش خواهد داد و به ۱.۷ درصد می‌رسد. در صورتی که این اتفاق رخ دهد، بدترین عملکرد اقتصادی از سال ۱۹۸۲ در اقتصاد جهانی به ثبت خواهد رسید و یک تریلیون دلار هزینه روی دست اقتصاد جهانی می‌گذارد. کارشناسان هشدار داده‌اند که اگر ایران تصمیم بگیرد تنگه هرمز را ببندد، از آنجا که یک پنجم نفت عرضه شده به بازار جهانی از این تنگه عبور می‌کند، عربستان و امارات نخواهند توانست به اندازه کافی نفت مورد نیاز بازار جهانی را تأمین کنند. از طرفی در بازارهای مالی شاهد اتفاقات بدتری خواهیم بود. به اعتقاد برخی کارشناسان تبعات این درگیری نظامی به سرعت جهان را درگیر می‌کند؛ چراکه همین حالا هم بسیاری از کشورها درگیر افزایش تورم به خاطر تأثیرات درگیری نظامی در اوکراین هستند. آنها هشدار دادند که یک جنگ دیگر در یک منطقه نفت و گاز خیز، اقتصاد جهانی را وارد رکود می‌کند. البته کارشناسان بر این باورند که وقوع درگیری مستقیم نظامی بین ایران و رژیم صهیونیستی از احتمال کمی برخوردار است.

ایران به حمایت‌های خود از فلسطین ادامه می‌دهد

مشاور مقام معظم رهبری در امور بین‌الملل گفت: جمهوری اسلامی ایران در کنار مردم مظلوم فلسطین ایستاده است و به حمایت‌های معنوی خود ادامه خواهیم داد.

به گزارش زمان به نقل ازتسنیم، علی‌اکبر ولایتی مشاور مقام معظم رهبری در امور بین‌الملل در دیدار با خالد قدومی نماینده حماس در تهران ضمن ابراز خرسندی و تبریک برای پیروزی‌های اخیر مقاومت فلسطین، حرکت مقاومت و ایستادگی را مسیر درست در دستیابی به پیروزی نهایی دانست. مشاور مقام معظم رهبری در امور بین‌الملل افزود: سرعت عمل در کاری که انجام شد بسیار تحسین برانگیز است و اقدامی بزرگ بود که دشمنان را غافلگیر کرد؛ جمهوری اسلامی ایران در کنار مردم مظلوم فلسطین ایستاده است و به حمایت‌های معنوی خود ادامه خواهیم داد. وی تاکید کرد: مقام معظم رهبری در مورد مسئله فلسطین بسیار جدی هستند و شما با تمام توان پیش بروید و می‌دانیم این حرکت شما موجب خواهد شد که بقیه کشورهای اسلامی و عربی هم به سمت شما بیایند و همانطور که ملاحظه می‌کنید امروز جهان اسلام یکپارچه در حمایت از شما به پا خواسته است.

ولایتی با بیان اینکه رژیم اسرائیل رفتنی است و شما و ملت فلسطین سرافراز و پیروز خواهید ماند و این مهم یک اصل قطعی است، ضمن ابلاغ سلام و تبریک به رهبران و همه رزمندگان جبهه مقاومت در فلسطین گفت: ما فلسطین را مرکز مبارزه علیه ظالم می‌دانیم و هر کس در فلسطین ثابت قدم باشد یعنی در راه اسلام ثابت قدم است. خالد قدومی نماینده حماس در ایران نیز ضمن قدردانی از مواضع جمهوری اسلامی ایران در حمایت از آرمان‌های ملت فلسطین تاکید کرد: علیرغم همه پیروزی های به دست آمده، توفیق و پیروزی اخیر ملت فلسطین کم نظیر است و مردم ما ثابت کردند که رژیم صهیونیستی رو به زوال است و این پیروزی را محقق و قدس شریف و ملت فلسطین را آزاد خواهیم کرد.

رییسی در آیین روز ملی نخبگان تاکید کرد:

نخبگان ثروت ملی و سرمایه بزرگ کشور

رئیس جمهور با بیان اینکه نخبگان سرمایه بزرگ کشور هستند و این سرمایه باید ارتقا پیدا کند، گفت: باید کانون‌هایی در سراسر کشور، استعدادها را بشناسند و آنها را هدایت کنند.

به گزارش زمان به نقل ازمهر، حجت الاسلام سید ابراهیم رئیسی، رئیس جمهور در آئین روز ملی نخبگان در سیزدهمین همایش ملی نخبگان، طی سخنانی گفت: اگر کسی وطن دوست و مردم دوست نباشد و صرفاً فکر کند که من نخبگی دارم و کسب درآمد می‌کنم و کاری به مردم و مشکلات آنها و مسائل وطن ندارم به نظرم در این نخبگی باید تردید کرد. وی اضافه کرد: از مهم‌ترین ویژگی‌های نخبگی این است که بداند نخبگی او مرهون هدایت خدا است و باید در راستای وطن دوستی، مردم دوستی و رفع مسائل مردم به کار گرفته شود. رئیسی با بیان اینکه باید زمینه برای رشد و تعالی پیشرفت برای نخبگان فراهم شود تا خود او بتواند در شرکت‌های دانش بنیان فعالیت خوبی داشته باشد، گفت: سرمایه‌های کشور باید ارتقا یابد نه آنکه سرمایه در جای خود محفوظ بمانند و رشد نکنند؛ لذا پاسداشت سرمایه‌های خدادادی آن است که ارتقا یابند.

رئیسی اظهار داشت: ما باید مسائل کشور را بشناسیم و برای حل آنها گام برداریم. رئیس جمهور گفت: بنیاد نخبگان در این خصوص باید طرح‌های نو بیندازند و با نگاهی جدید به دنبال حل مشکلات کشور باشد. رئیس قوه اجرایی کشور اظهار داشت: مردمی سازی و شناسایی استعدادها و هدایت آنها موضوعی مهم است و باید معلوم شود که مردمی‌سازی حوزه نخبگان چگونه است. وی ادامه داد: باید کانون‌هایی در سراسر کشور، استعدادها را بشناسند و آنها را هدایت کنند. رئیس جمهور تاکید کرد: آغاز فعالیت شناسایی نخبگان نباید در دانشگاه باشد بلکه باید از مدرسه شروع شود و مدرسه‌ها باید محل شناسایی استعدادهای برتر باشند. حجت الاسلام رئیسی تصریح کرد: نکته مهم دیگر نگاه متقابل جامعه نخبگی و خود جامعه است، زیرا یک نخبه مسائل کشور را به خوبی فهمیده و درک می‌کند و حتی بیش از دیگران این کار را انجام می‌دهد چون یک رصد کننده با اطلاع است. به عبارتی دیگر یک نخبه یک روشنفکر ملی است. چون بیش از دیگران متوجه مسائل کشور است.

وی با بیان اینکه نخبگان سرمایه بزرگ کشور هستند و این سرمایه باید ارتقا پیدا کند، گفت: بنیاد ملی نخبگان مجموعه‌ای است که رهبر انقلاب با هدف شناسایی، هدایت و حمایت از نخبگان ایجاد کردند و در این مدت هم کارهای خوبی در این زمینه اتفاق افتاده است. رئیسی تصریح کرد: در جایگاهی که قرار گرفتیم قله نیست. باید تلاش کرد با استعدادهای برتر به جایگاه‌های برتری دست پیدا کنیم. نخبگان سرمایه بزرگ و ثروت ملی هستند. رئیس جمهور تاکید کرد: باید به خاطر نخبگان و استعدادهای برتری که وجود دارند، سر بر آستان ربوبی بساییم. وی افزود: تلاش نخبگان، پدران و مادران و مربیان و استادان و زمینه‌های رشد و پیشرفت در خانه، خانواده، مدرسه و دانشگاه بسترهایی برای رشد و تعالی به شمار می‌روند و هر کدام در نقش خود مثال زدنی هستند. رئیس جمهور با اشاره به آنکه سرمایه بزرگ کشور وجود نخبگان است، ادامه داد: در جایگاهی که قرار گرفتیم قله نیست لذا باید تلاش کرد با استعدادهای برتر به جایگاه‌های برتری دست پیدا کنیم چون ما سرمایه بزرگی در اختیار داریم و آن نخبگان هستند.رئیس جمهور با اشاره به موضوع مهم زنجیره ارزش تاکید کرد: زنجیره ارزش با نگاه به عرضه و تقاضا مهم است. در اقتصاد ما تأمین و تولید کالاها و نیز استفاده مناسب از منابع اولیه که در کشور آن را داریم و نیز موضوع جلوگیری از خام فروشی، ضرورت تولید و ایجاد اشتغال همه در گرو این است که زنجیره ارزش را کامل کنیم. وی ادامه داد: اگر پایین دستی‌های یک بخش صنعتی مهم تأمین نشود مجدداً با موضوع خام فروشی مواجه می‌شویم لذا این نگاه مهم است که به آن اشاره شد و در دستگاه‌های دولتی به دنبال آن هستیم که زنجیره ارزش را نسبت به محصولات مختلف تأمین کنیم. اینگونه تولید کشور، ارزش افزوده و ثروت ملی افزایش می‌یابد. رئیس جمهور در ادامه سخنان خود با اشاره به نخبگان کشور، تصریح کرد: نخبگان کشور ثروت ملی هستند که باید برای ارتقای آنها تلاش کرد. این ثروتی که خداوند به عنوان استعداد به آنان داده است می‌تواند موجب تولید دانش و افزایش ثروت در کشور شود. وی ادامه داد: البته لازم است نخبگان کشور از مشکلات و برخی بروکراسی طولانی اداری خسته نشوند و زود جا نخوردند و اگر مشکلی در اداره‌ای ایجاد شد، عقب ننشینند. رئیس قوه اجرایی کشور با اشاره به لزوم ایجاد زمینه رشد همه افراد جامعه اظهار داشت: باید زمینه رشد برای همه افراد جامعه فراهم شود و همه بتوانند در دانشگاه‌های مناسب تحصیل کنند. در غیر این صورت ما با بی‌عدالتی آموزشی مواجه می‌شویم لذا اگر کسی دارای استعداد است باید زمینه برای رشد او فراهم باشد. رئیسی تاکید کرد: موضوع نخبه شناسی و نخبه پروری و هسته‌های نخبگانی باید مورد توجه واقع شود. یکی از شاخص‌هایی که باید اعضای دولت و مسئولین و کارگزاران را با آن مورد سنجش قرار دهیم، توجه به جریان نخبگی و استفاده از جمع نخبگانی در جهت پیشرفت کشور است که به عنوان یک شاخص مهم برای کارگزاران کشور باید لحاظ شود.

کنعانی: جنگ علیه ساکنین غزه باید فورا تمام شود

ایجاد ناامنی راهبرد رژیم صهیونیستی در منطقه

سخنگوی وزارت خارجه با بیان اینکه جنگ علیه ساکنین غزه باید فورا تمام شود، گفت: شاهد شرایط دردناکی در غزه، در پی حملات ناجوانمردانه صهیونیست‌ها به مردم مظلوم فلسطین هستیم.

به گزارش سرویس سیاسی زمان، ناصر کنعانی سخنگوی وزارت خارجه در نشست خبری، با اشاره به تحولات غزه، اظهار داشت: شاهد شرایط دردناکی در غزه و در پی حملات ناجوانمردانه صهیونیست‌ها به مردم مظلوم فلسطین هستیم. وی ادامه داد: متأسفانه این روزها تاریخ بیش از ۷۰ ساله اشغال صهیونیست‌ها در غزه در حال تکرار است و با واکنش طبیعی مردم فلسطین مواجه هستند. سخنگوی وزارت خارجه بیان داشت: امروز فریاد شجاعت مردم فلسطین را از زبان دختران مظلوم فلسطین و چهره‌های خونین مردم غزه را مشاهده می‌کنیم. ملت‌های جهان می‌بینند در ورای شعارهای حقوق بشر چه چهره دروغینی نهفته است. امروز در روز جهانی غذا صهیونیست‌ها کودکان فلسطین را از ابتدایی‌ترین نیازها محروم کرده است. کنعانی عنوان کرد: جای بسی تأسف است که کسانی که مدعی دفاع از حقوق بشر هستند، امروز چشمان خودشان را بر اینگونه حقایق و تصاویر بسته اند. وی با طرح این سوال که آیا حقوق بشر شامل حال مردم غزه و فلسطین می‌شود، افزود: آنانی که پرچم دروغین حقوق بشر را در دست گرفته اند باید پاسخ ملت‌های دنیا و افکار عمومی را بدهند. امروز نقاب از چهره دروغین حامیان رژیم صهیونیستی برداشته شده است. کنعانی گفت: مسؤولیت کشورهایی که در کنار رژیم صهیونیستی قرار دارند به همان اندازه مسؤولیت رژیم صهیونیستی در جنگ غزه است. سخنگوی وزارت خارجه در حالی که تصاویری از جنایات رژیم صهیونیستی در غزه را بر دست داشت، گفت: آیا کمیته حقیقت یاب برای جنایات رژیم صهیونیستی تشکیل می‌شود. کنعانی درباره تلاش ایران برای حل بحران غزه عنوان کرد: ایران تماس و گفت‌وگو با کشورهای مختلف دنیا و اثرگذار را در دستورکار دارد. کشورهایی که در شورای امنیت نقش دارند مثل چین و روسیه، وزیر امور خارجه با آنها مکاتبه انجام دادند. سازمان همکاری اسلامی می‌تواند نقش قابل توجه داشته باشد. وی با اشاره به اقدامات دیپلماتیک ایران افزود: گفت‌وگو با نماینده ویژه دبیرکل سازمان ملل متحد در بیروت انجام شد. همچنین مکاتباتی با همتایان صورت گرفت. در حوزه سیاسی و بین المللی، این موضوع را مورد تاکید قرار دادیم. تحرکات را با جدیت دنبال کردیم. قرار شد کمیته اجرایی سازمان همکاری اسلامی در سطح وزرا در جده در مقر سازمان همکاری برگزار شود. تعداد قابل توجهی از وزرا برای حضور اعلام آمادگی کردند. سند و بیانیه‌ای در سطح وزرا منتشر خواهد شد. کنعانی درباره عادی سازی برخی کشورها با اسرائیل گفت: این اقدام از نظر ما غیرقابل قبول است و گفتیم این اقدام کمکی به تحکیم ثبات و امنیت در منطقه نمی‌کند. بارها گفتیم راهبرد رژیم صهیونیستی در منطقه ایجاد ناامنی است. آنانی که فکر می‌کردند عادی سازی روابط با این رژیم می‌تواند بازدارنده جنایات آنها علیه ملت فلسطین باشد، اما آنچه در حال رخ دادن است نشاندهنده آن است که تصورات آنها درست نبوده است. اگر گمان می‌کردند در پرتو ایجاد روابط با رژیم می‌توانستند امنیت خود را تأمین کنند شاهدند که این رژیم از تأمین امنیت خود ناتوان است. وی درباره ادعای آمریکایی‌ها درباره ایران گفت: خیلی به اظهاراتی از این دست وقعی نمی‌نهیم. آنچه انجام شد اقدام جریان‌های مقاومت فلسطین در واکنش به جنایات مستمر صهیونیست‌ها بود. طرح موضوعاتی از این دست با انگیزه‌های سیاسی و واهی و تلاشی در جهت انحراف افکار عمومی در خصوص حمایت بی چون و چرای آمریکا از این رژیم در حملات جاری علیه ملت مظلوم غزه و فلسطین است. کنعانی ادامه داد: دولت آمریکا باید پاسخگوی جنایات رژیم صهیونیستی باشد این دولت است که با تمام توان در حمایت از این رژیم در مقابل ملت فلسطین قرار گرفته است. گسیل ناوگان نظامی به آب‌های منطقه‌ای معنایی جز حمایت یک طرفه و یکجانبه از ظالم در مقابل مظلوم ندارد. هر طرفی از این رژیم در جنایات کنونی حمایت کند به همان میزان مسؤولیت بین‌المللی دارد و باید پاسخگوی حمایت‌های خود از این رژیم باشد. وی درباره اظهارات آنتونی بلینکن، وزیر امور خارجه آمریکا درباره احتمال حمله آذربایجان به ارمنستان در آینده نزدیک، تصریح کرد: این پرسشی است که طبیعتاً باید خود دولت آذربایجان به آن پاسخ بدهد. آنچه برای ما حائز اهمیت است، صلح و ثبات در منطقه قفقاز است. حل اختلافات آذربایجان و ارمنستان از طریق سیاسی بهترین مسیر برای حل اختلافات است. ما گمان می‌کنیم مهمترین سازوکار برای حل اختلافات سازوکارهای منطقه‌ای است که باید دنبال شود.

بایدن: مدرکی از نقش ایران در حمله حماس به اسراییل نداریم

رییس‌جمهور آمریکا در گفت‌وگویی ضمن پاسخ به سوالاتی درباره جنگ غزه و مسائل منطقه‌ای، به نبود شواهدی موثق برای اثبات ادعای نقش ایران در عملیات جنبش مقاومت فلسطین علیه رژیم صهیونیستی اذعان کرد.

به گزارش زمان به نقل ازایسنا، خبرگزاری اسپوتنیک گزارش داد که «جو بایدن» رییس جمهور آمریکا در گفت‌وگویی با شبکه سی‌بی‌اس درباره این که آیا ایران از عملیات «طوفان الاقصی» توسط جنبش حماس فلسطین علیه رژیم صهیونیستی مطلع بوده یا در آن نقشی داشته است، مدعی شد که ایران مدام از حماس و حزب‌الله حمایت می‌کند و افزود: اما درباره این که آیا از پیش مطلع بوده‌اند یا به برنامه‌ریزی برای این حمله کمک کرده‌اند، هیچ مدرکی تاکنون وجود ندارد. جنبش حماس فلسطین در ۷ اکتبر (۱۵) مهر، عملیات غافلگیرانه گسترده‌ای را از نوار غزه موسوم به «طوفان الاقصی» علیه رژیم صهیونیستی آغاز کرد. رژیم صهیونیستی در پی این حمله، وضعیت جنگی اعلام کرده و حملات متقابل علیه نوار غزه را انجام داد که ادامه دارد. این رژیم همچنین با مرتکب شدن جنایت جنگی، نوار غزه را با بیش از ۲ میلیون نفر جمعیت در محاصره انسانی قرار داده و آب، برق و گاز آن را قطع و ورود غذا و دارو به آن را ممنوع کرده است. هم رژیم صهیونیستی و هم فلسطین تاکنون بیش از هزار کشته و هزاران مجروح را اعلام کرده‌اند. برخی مقامات رژیم صهیونیستی و آمریکا مدعی نقش ایران در انجام این حمله شده‌اند. چند نشریه آمریکایی نیز با استناد به اظهارات غیرموثق منابع مطلع، همین ادعا را تکرار کردند. این در حالی است که آیت‌الله خامنه‌ای، رهبر معظم انقلاب، چند روز پس از وقوع این حمله، در یک سخنرانی با اشاره به عملیات مقاومت فلسطین علیه رژیم اشغالگر قدس بیان کردند: « ما پیشانی و بازوی طراحان مدبر و هوشمند و جوانان فلسطینی را می‌بوسیم، اما آنها که می‌گویند حماسه اخیر کار غیر فلسطینی‌ها است دچار محاسبه غلط شده‌اند.» منابع اطلاعاتی آمریکا نیز تاکید کردند که جامعه اطلاعاتی این کشور هنوز نمی‌تواند در این زمینه به طور کامل نتیجه‌گیری کند و به بررسی شواهد در رابطه با دخالت ایران در حمله حماس به رژیم صهیونیستی ادامه خواهد داد. شبکه سی‌ان‌ان گزارش داد، این منابع اعلام کردند که بخشی از اطلاعات دریافتی باعث شده تا تحلیل‌گران در ارزیابی اولیه خود بگویند که دولت ایران نقش مستقیمی در این حمله نداشته است. اگرچه، مقامات آمریکایی، از جمله «جان کربی» هماهنگ‌کننده ارتباطات راهبردی شچرای امنیت ملی آمریکا و «جیک سالیوان» مشاور امنیت ملی این کشور پیش‌تر مدعی شده بودند که ایران به دلیل حمایت از حماس در این رویدادها «شریک جرم» محسوب می‌شود. همچنین روزنامه نیویورک‌تایمز نوشت «اطلاعات اولیه کسب شده توسط آمریکا نشان می‌دهند که سران ایران نیز از حمله ناگهانی حماس به اسرائیل غافلگیر شده بودند و آن‌ها در جریان این حمله نبودند». این روزنامه نوشت که آمریکا، رژیم صهیونیستی و متحدان منطقه‌ای آن‌ها به شواهدی مبنی بر اینکه ایران مستقیما به برنامه‌ریزی برای حمله کمک کرده است، دست نیافته‌اند.

یادداشت

روایتی از استراتژی کلان چین، جایگزین کردن نظم امریکایی

علی صالحیان

دیدگاه ها نسبت به چین به واسطه مدل توسعه ونحوه تعاملش با غرب همیشه محل مجادله و بحث در بین تحلیل گران بوده است. به واسطه نحوه مواجهه غرب با کشورمان، نوع انتخاب استراتژی کلانی که ایران می تواند اتخاذ نماید نیز، مباحث متعددی را به خود اختصاص داده است که بی گمان یکی از پرتکرار ترین این الگو ها، الگوی رفتاری چینی ها نسبت به غرب است. در ادبیات و ذهنیت متعارف کارشناسان بین الملل در ایران، چین را معمولا در دو برهه رفتاری تحلیل می نمایند.

نخست، در بازه زمانی پس از انقلاب چین، سیاست تقابلی و انقلاب فرهنگی مائو بوده است و در بازه بعدی، تغییر ۱۸۰ درجه ای سیاست دنگ شیائو پنگ و دوران اصلاحات وی است. استراتژی کلان پینگ در ایران و دنیا به عنوان سیاستی تنش گریز معرفی شده است که همواره از تقابل با غرب بر حذر است و اساسا هماوردی را بین خود و غرب تعریف نمی کند. بر همین اساس و در کشورمان نیز، این الگو در سالهایی تجویز و اعمال شده است. در این یادداشت بر آن است که با بررسی دیدگاه راش دوشی(Rush Dushi) کارشناس جوان اندیشکده بروکینگز و شورای امنیت ملی امریکا، در کتاب «بازی طولانی: استراتژی بزرگ چین برای جایگزینی نظم آمریکایی» به این امر بپردازید که اساسا سیاست مواجهه چین با امریکا چه بوده است؟ هرچند باید این موضوع را مد نظر داشت که به هر حال این کتاب نیز نوشته یک فرد امریکایی است که می تواند برداشت آن نسبت به چین دقیق یا بدون سویه گیری نباشد، اما حداقل این نوع صورت بندی از استراتژی کلان چین می تواند ذهن تحلیل گر ایرانی را نسبت به خصر روایت فوق الذکر نسبت به راهبرد چین روشن کند. دوشی در ابتدای کتاب خود دیدگاه های مختلف و اختلاف نظرهای گسترده نسبت به خواست چین را مطرح می نماید. برخی معتقدند پکن جاه‌طلبی‌های جهانی دارد؛ برخی دیگر معتقدند تمرکز آن عمدتا منطقه‌ای است. برخی ادعا می‌کنند که چین یک برنامه ۱۰۰ ساله هماهنگ دارد. برخی پکن را یک قدرت تجدیدنظرطلب جسورمی‌دانند. برخی دیگر آن را ذینفع نظم کنونی می‌دانند. برخی می‌گویند پکن می‌خواهد ایالات متحده از آسیا خارج شود و برخی دیگر فکر می کنند که چین نقش متوسط ایالات متحده را تحمل می کند. تحلیل هایی نیز وجود دارد که قاطعیت اخیر چین را محصول شخصیت رئیس جمهور فعلی چین می داند. اما نویسنده کتاب بازی طولانی مانند افرادی که فضای بین الملل را تراژدی قدرت های بزرگ می دانند استراتژی کلان چین را جایگزینی خود به عنوان راهبر و نظم ساز جهانی می داند. این فارغ التحصیل هاروارد و پرینستون توضیح می‌دهد که رقابت ایالات متحده و چین بر سر نظم منطقه‌ای و جهانی است. وی استدلال می‌کند که چین از طریق سه «سیاست جایگزینی(Displacement Policy)» متوالی که در سطوح نظامی، سیاسی و اقتصادی دنبال می‌شود، به دنبال جایگزینی آمریکا از راس هرم نظم منطقه‌ای و جهانی بوده است. اولین استراتژی چین (۸-۲۰-۱۹۸۹) به دنبال کاهش نظم آمریکا در منطقه بود. این استراتژی پس از سه گانه ی اتفاقات میدان تیان آن من، جنگ خلیج فارس، و فروپاشی شوروی پدیدار شد.این استراتژی ابتدا در سطح ملی به دنبال مقابله باسیاست های امریکا و سپس در سطح بین المللی در پی جلوگیری از نظم امریکایی چین، به ویژه در آسیا بود. در همین بازه بود که با سیاست تنش گریزی دنگ سرمایه گذاری های بزرگی در حوزه نظامی صورت گرفت. . چین در این بازه توانست مشارکت در سازمان‌های منطقه‌ای، به همسایگان خود اطمینان دهد و علاقه آنها را برای پیوستن به ائتلاف موازنه احتمالی به رهبری ایالات متحده را کاهش داد و همچنین از قوانین این سازمان های چند جانبه برای محدود کردن قدرت ایالات متحده از جمله در حوزه استقرار نظامی و اجبار اقتصادی استفاده کرد. در گام دوم چین به دنبال ایجاد نظمی چینی در منطقه بود. در حقیقت دومین استراتژی جایگزینی در طول سال های (۱۶-۲-۸-۲۰۰) به دنبال ایجاد پایه‌ای برای هژمونی منطقه‌ای در آسیا بود. پس از بحران مالی جهانی سال ۸-۲۰۰ و ادراکی که در پکن از ضعف قدرت ایالات متحده ایجاد شده بود، این کشور در پی اتخاذ رویکردی جسورانه تر و حرکت به سمت نظم سازی منطقه ای حرکت کرد. آغاز کلان طرح کمربند در سال ۱۳-۲، راه نیز می توان در همین راهبرد تعریف نمود. سومین گام و استراتژی به دنبال حذف نظم امریکا محور و جایگزینی آن با نظم چین محور در سطح جهانی است. پس از برگزیت، انتخاب ترامپ و همه‌گیری ویروس کرونا، چین در حال پیگیری سومین راهبرد جایگزینی بوده است. راهبردی که تلاش‌های خود را در سراسر جهان برای جایگزینی ایالات متحده به عنوان رهبر جهانی گسترش می‌دهد. پینگ بازه زمانی فعلی را «تغییرات بزرگی که در یک قرن دیده نشده» نامیده است. حضور چین در مناطق مختلف و همکاری های راهبردی در همین استراتژی قابل شناسایی است. از سال ۱۷-۲، شی جین‌پینگ در بسیاری از سخنرانی‌های مهم سیاست خارجی کشور اعلام کرده است که جهان در بحبوحه «تغییرات بزرگی است که در یک قرن دیده نشده است». نکته جالب اینجاست که این عبارت تا قبل از ۱۶-۲ در مقالات چینی یافت نمی شد. اما در سال ۱۹-۲ بیش از ۳۵۰۰ بار از این عبارت و انگاشت چینی ها از جهان امروز استفاده شده است. شی جین پینگ در آخرین لحظات دیدار با پوتین در روسیه و قبل از سوار شدن به خودرو به وی بیان داشت که تحولی که در ۱۰۰ سال گذشته رخ نداده در حال وقوع است و آن را ما با هم رقم می‌زنیم. صرف نظر از صحت سنجی برداشتی که دوشی بیان می دارد بنظر می رسد برداشت های تصمیم سازان امریکا نسبت به چین تغییر یافته است. اتخاذ سیاست هایی مانند چرخش به آسیا در زمان اوباما، جنگ تجاری زمان ترامپ و سیاست خطر زدایی در زمان بایدن حاکی از آن است که امریکا، چین را رقیبی جدی برای نظم سازی می داند. برای بیش از یک قرن، هیچ دشمن یا ائتلافی از دشمنان ایالات متحده به ۶۰ درصد تولید ناخالص داخلی ایالات متحده نرسیده است. اما چین از این دامنه عبور کرده است. در این میان هر چند برخی در چین هنوز به بازی برد- برد دلبسته اند اما در یادداشت قبلی نسبت به سیاست خطر زدایی غرب اشاره شد که غرب تصمیم مقابله با چین را گرفته است. زمانی سیاست تائو گوانگ یانگ هوی(Tao Guang Yang Hui) در دستور کار چینی ها قرار گرفته بود. این عبارت که کوتاه‌نویسی شده بیست و چهار کارکتر چینی بود و توسط دنگ شیائو پینگ استفاده شده بود، به زبان ساده یعنی چراغ خاموش رفتار کن. اما این سیاست را می توان راهبرد تک خطی و همیشگی چین ندانست. حرکت چین به سمت مقابله و ارائه جایگزین برای نظم امریکایی به ویژه در سال های اخیر حداقل برای قشر مهم تصمیم سازان امریکا، مشهود بوده است. لذا از بین بردن حصر تحلیلی کارشناسان ایرانی نسبت به این موضوع که می توان اقدامات چین را در پی مقابله با نظم امریکایی دانست و نه صرفا تنش گریزی، می تواند راهگشای مسائل بین المللی ایران باشد. در ضمن پرداختن به جزئیات نحوه جایگزینی امریکا توسط چین نیز برای کشوری مانند ایران حتما آموزنده است. نکته نهایی هم آن است که جایگاه سیاست تنش گریزی سطح آن عملیاتی-تاکتیکی است و نه راهبردی-استراتژیک. این نکته هم برای امریکایی ها مشخص شده است و هم برای چینی ها. لذا عاملی حیاتی در تعیین سیاست خارجی هر کشوری، جانمایی صحیح سیاست های راهبردی و تاکتیکی است.

Alborz.payam@gmail.com